

HATÁRŐR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 korona.
Egyes szám: 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZÁM, ahova a lap szellemi
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Az országos képviselő választás.

Ezen mindig aktuális kérdés miatt az egész ország lázban van és aki csak megérti, mily életbe vágó ügyről van szó, mindenki szól hozzá és elmondja a saját véleményét, természetesen ki a mint ért hozzá. Szóval, ezt tárgyalják mindenütt.

S ha a lapokat olvassuk, sajnos, de őszintén be kell vallani, sehohsem találunk oly választási és titkos szavazati jog tervezetével, ami megegyeznék a nép óhajlásával és a melyért kézzel-lábbal küzdene s a kormány fülébe fennhangon kiabálná, mivel szépszóval hijába minden mozgalom: add meg uram, mert addig ugysem lesz békeséged, míg a nép akaratát életbe nem lépteted. Nem, ezt nem olvashatjuk sehol.

Ellenben azt már igen, hogy a kormány és csatlósai mily tekervényes utakon szándékoznak a választójog kiterjesztését és a szavazati titkosságát életbe léptetni. Csakhogy ettől meg égneek áll a hajunk szála s szitkokra nyílik ajkunk, mert azt tapasztaljuk, hogy a kormány még mindig azt hiszi, hogy a nép most is olyan buta, rövidlátó és bálványimádó, mint volt valaha, hogy nem lát át a szitán s ha előtte áll egy arany ökor vagy borju, azonnal leborul előtte a mellét verni és azt mondani: „Uram bocsásd meg a bűnömöt, ha vétettem ellened és legyen meg a te sz. akaratod „Amen“ és így tovább, majd azt sem érti meg a nép, hogy a kormány az általa proponált választójog kiterjesztésével és titkos szavazatával csak a maga uralmát akarja biztosítani, amiből a nép részére ismét csak a megcsalatság jutna. Tudjuk mi azt t. kormány nagyon jól, hogy mire céloz, csak hogy ez idő szerint ne bizza el magát, mert célját úgy sem éri el.

Azt hangoztatja ugyanis a mindenható kormány és gárdája a lapokban, hogy a választójogot és a szavazati titkosságát megadja ugyan, de csak szórványosan, mert általában megadni azért nem lehet, mivel népünk nagyobb része nem elég érett és azonkívül részeges, irástudatlan, szegény, odukban lakik stb. s így a választójog nem érheti meg a horderejét, a választás titkosságával pedig csak visszaélne. Tehát így érvel a maga jóvöltából a saját érdekében a mi nagylelkű kormányunk, így festi a nagy reform megvalósulását, csak higgyünk neki, jót akar, mint eddig.

Hát t. kormány álljunk meg egy kicsit és beszéljünk a tisztesség és hazafiak módjára és legyünk ítélleteinkkel

igazságosak: megmondjuk mi nemcsak azt, hogy miért vádolja ily lealázó módon népünket és miért nem adja meg minden nagykoru és magyarul beszélő honpolgárnak a választói és az általános titkos szavazati jogot, hanem azt is, hogy minő választás és általános titkos szavazati jog kell a népnek, a mi teljeseleg kielégíti hazánk alsóbb osztályát úgy, hogy évtizedekig nyugodt lélekkel nézhessen a jövő elé.

Azt mondja a t. kormány, hogy először is azért nem adhat minden nagykoru honpolgárnak szavazati jogot, mert éretlen még ahhoz, hogy e fontos ügyet a saját érdekében tudná fölhasználni.

Nos jól van, de hogy megértsük egymást, e csipős megjegyzésre mindennek előtt azt kell mondanunk, hogy „Nem igaz.“ Ez egy valótlan állítás és megcsufolása a saját nemzetének. Mert hogy hazánk népe elég érett, nemcsak a saját érdekében elválasztani a jót a rossztól, hanem abban is, hogy művelheti boldogulása útjához, azt bizonyítjuk a legutolsó utcasöprönnkel is, abban is van az életszükségleteihez annyi tudat és érettség, ami nagyon sok grófban vagy más méltóságban nincs meg. Hogyan? Ugy.

Mert egy utcasöprőnek csekély fizetésből kell családjával együtt élnie, tehát már ennek a fejét törni kell, hogy miként jusson mindennapra egy darab kenyere, azonkívül, ha egyik-másiknak van némi megtakarított fölöslege, azzal viszont eredményesen tud gazdálkodni. Eszerint világos, hogy tud gondolkozni és tudnia kell az élet viszontagságait, valamint azt is, hogy mi segitene elő boldogulásában, vagy mi akadályozza előhaladásában. Tehát valótlan az az állítás, hogy népünk nem elég érett az élethez.

Ellenben kérdjük, hogy egyik-másik gróf és egyéb méltóság, aki először is rangján alulnak és összeférhetetlennek tartja a szegény néposztály közé leereszkedni, hogy ügyes bajos dolgairól, nagy égető szükségleteiről közvetlen szerezzen tapasztalatokat, másrészt mint olyanok, a kik milliót és milliókat örökölnek, akiknek sohsem kell a megélhetésük miatt aggodniok, vagy oly problémán a fejüket törni, a mi előhaladásuknak üdvösebb megoldása, módja, esetleg olyan valami alkotás megteremtésén ami a boldoguláshoz vezető utjait egyengethetné: törődnek-e a nép érdekeivel? Tehát mi módon lehetne érettebb a nép előhaladásához és üdvös reform alkotásához olyan ember, akinek a rengeteg vagyona önként dolgozik és önként nyújtja tulajdonosának a gondnélküli életet, midőn

a maga jólléte és boldogulása biztosítva van és a saját érdekében sohsem kell borus gondolatokkal foglalkoznia, hogyan történne tehát a fejét olyan néposztály érdekében, amelyet eddig csak igás baromnak tartott, pláne oly alkotás miatt, a mit ha létesitene. úgy nem ők, hanem a nép uralná a helyzetet. Világos tehát, hogy mindaz, amit a választójogról és annak titkosságáról hirdetnek, csak is az ő szájuk ize szerint van, de hogy abból a népre háromolna valami jó, higgyje, aki akarja, de mi nem hisszük.

És másodszor azt állítja a t. kormány, hogy a mi népünk részeges. Tehát nem való elzüllött embernek oly jogot gyakorolnia, amit gyakorol egy főméltség, vagy gróf. Így érvel a hatalom a saját érdekében.

Ej-ej t. kormány, de sok mondani valónk volna e témáról, de sok bűnös mulasztásaira, nem törődömségre és rossz akaratára tudnánk rá mutatni, ha egyéb sürgösebb és fontosabb dolgunk nem volna! így csak azt jegyezzük fel, hogy annak is a t. kormány az oka, ha igaz, hogy a népünk részeges. Igen, a kormány az egyedüli oka. Mert ugye bizony t. kormány, a nagy jövedelme végett, a minek viszont a szegény néposztály semmi hasznát sem látja, minden harmadik háznak engedélyt ad a pálinka mérésre, vagyis jobban mondva a méreg árusítására, ami lassan gyilkolja ugyan szegény népünket, de biztosan.

S ha ily körülmények között, miután minden 10—15 lépésre pálinka bódékat lehet találni — s népünk szegény osztálya közül kerül elég olyan, a kit a száz és száz oldalról megtámad a nyomor miatti elkeseredés, de különösen a számkivetés tudata enyhülést keresni a pálinkás bódéba üzi, ahol idővel rászokik a pálinkaivásra és a sok közül egyik másik elzüllik, azt nem nekik kell bűnül feltróni, őket legyalázni s megvetni, mert ha a kormány szívében hordaná a nép jólétét és erőteljes, ép egészségét, úgy nagyon is tudná, miként kellene a gyilkos folyadéktól megőrizni a népet, nagyon is tudná, hogyan kellene segiteni e pusztító metelyen. Csakhogy a t. kormánynak nem az a célja, hogy a nép erős, egészséges legyen, mert ily esetben bizony nem bírná orránál fogva vezetni, hanem ha mentül szegényebb és elzüllöttebb, annál jobban tudja aklába hajtani. De akkor természetesen nem mondhatná ugye bizony t. kormány, hogy a nép alsó osztálya részeges, tehát nem való neki a jog.

És harmadszor, a kormány nyíltan a nép szemébe vágja, hogy mit akarnak ezek a barmok, talán jogot? talán azt

akarják — miután a törvény szerint aki választó, az választható is, hogy ily körülmények között országos képviselőnek olyat is megválasztana, legyen egyébként bárminő tisztességes is — aki se írni se olvasni nem tud, tehát csak csuffá tenné a magyar parlamentet s ilyen fráterrel — így gondolja a t. kormány — üljön egy földes ur vagy gróf az országházában? ezt már csak nem tehetik s nem engedhetik ennyire elsülyedni arisztokraciánkat.

Hát t. kormány, ki annak az oka először is, hogy ezer és nagyon sok ezer tanköteles gyermek nem látogathat iskolát, mert vagy iskola, vagy tanító nincs? És másodsor ki annak az oka, hogy a nehéz megélhetés miatt a szegény szülők kénytelenek gyermekeiket — akár leány akár fiú, már 9—10 éves — korában szolgálatba adni, hogy megélhessen és megkereshesse a maga szerény testi ruháscskáját; ki annak az oka, hogy ily esetben nem iskoláztathatják? kérdjük, feleljen rá. De nem tud.

Egyébként mi a menydörgetett ménykönek kell egy becsületes és lelkiismeretes országos képviselőnek az irástudás? hiszen aki képviselőjelöltnek lép fel, annak minden esetre kell valami tudásának lenni, legalább annyinak, hogy a fizetése nyugtájának alá írja a nevét. Tekintélyének pedig annyinak, hogy a megválasztására a nép méltónak találja. Tehát az irástudásra nem volna éppen oly nagy szükség, mint volna a jó, becsületes hazafira, aki egy-egy hivatalos koncert nem adja fel elvét, testét és a nép minden boldogságát, mint ez idő szerint feladják. Igy áll a dolog t. kormány.

De ehhez a megjegyzésünkhöz, hogy megértsen bennünket a t. kormány és butasággal ne vádolhasson, még valamit kell hozzá fűzni. És pedig: ugye bizony t. kormány, mikor soroznak és egy szegény ember gyermekét tauglich-nak mondják, akkor nem kérdik a fiutól, tud-e írni, olvasni és számolni, bár katonáéknál az irástudás és egyéb kvalifikációra talán nagyobb szükség volna, mint egyik-másik képviselőnél — és azt sem kérdik, hogy hol laknak, odúban-e vagy palotában, szereti-e a pálinkát s nem-e részeges s végre van-e atyádnak szavazati joga s szüleideknek enni valója, nem-e volna otthon is rád szükség a dologképtelen szülőknek kenyérkeresőre stb. ezt ugyebár nem kérdik egytől sem, de ha van egy szegény embernek 5 ép kéz-láb gyermeke, az mind tauglich, azt mind besorozzák és 12 évig a hatalom rendelkezik velük, anélkül, hogy a sok szenvedésekért valami ellenértéket kapna, ellenben a köszönet helyett ott is úgy bánnak vele, mint a barommal.

S ha kérdjük a t. kormányt, amit jogunk van kérdezni, hogy tulajdonképp miért szolgál ennek a szegény embernek 5—6 gyermeke is a hadseregnél, akinek hazája nem nyújt tisztességes megélhetést és akinek e hazában annyi jussa sincsen, hogy csak egy talpalatnyi földet, amelyen megállhatna, vagy a fejét lehajthatná, magáénak mondhatna. Miért? kérdjük, feleljenek erre is!

Talán azért, hogy él és mint szegény ember már arra született, hogy barom módjára üzzék-hajtsák, kinek merre tesszik. Vagy talán azért, hogy olyan Tisza Pista-féle grófokat őrizzen meg az ellen-

segtől, hogy dús jövedelmű birtokán tétlenül s anyagi gond nélkül még tovább is éljen a nép vérenek kiszipolyozására, elnyomására, békóbar tartására, lealázására és a koldusnál is koldusabb életmódba juttassa és rabszolgaságban tartsa. Azért szolgáljon egy olyan szegény ember gyermeke, akit még arra se tartanak méltónak, hogy a veleszületett emberi jogát gyakorolja, hogy vérbeli áldozatainak ellenértékül joga legyen a gonoszlelkű, állítólagos hazafiakat becsútelni, hazafiatlan és törvénytelen törekvésükben megakadályozni, ellensúlyozni s végre, hogy az újkornak új rendszer megszerzéséhez hozzá ne járulhasson. Hát mi ez t. kormány? Barbár világ vagy mi?

Hát t. kormány vajon megértett-e bennünket? „Hogyne,“ hiszen beláthatja, hogy érettségünket nemcsak a megélhetésünk körüli ágakban igazoltuk, hanem abban is, hogy átlátunk a szítán és nagyon jól tudjuk minden céljunkt, mire főrekednek és mit akarnak a választójoggal és annak titkosságával elérni, valamint azzal is, hogy minden nagykoru honpolgárnak mért nem akarják megadni a jogot, mert amint megadják, úgy megszűnik az az uralmuk, amit eddig érdem nélkül viseltek a nép terhére. De hiába van ma már minden erőlködésük, amint láthatja is a kormány, hogy a nép nem bálványimádó, nem borúl le a hatalom előtt mint eddig. Ellenkezőleg, életünk árán is megakadályozzuk szándékában. És mindaddig nem nyugszunk, míg a nép akarata nem érvényesül. S hogy népünk ma már teljesen nagykoru és grófok és mánások nélkül is elég érett a boldogulásához vezető útját egyengetni, jövőjét biztosítani, azt az általunk programba vett választási tervezetünkkel fogjuk igazolni, amit lapunk következő számában fogunk közölni.

Az új adótörvény.

Tájékoztató az adófizetők részére.

Jövő, 1913. évi január hó 1-én lép életbe az új adótörvény, amely hivatva lesz a jelenlegi négyféle kereseti adót pótolni. Az új törvényt azért hozták, hogy ezzel igazságosabbá, arányosabbá tegyék az adónak a polgárok közötti megoszlását s akinek több a keresete, jövedelme, többet fizessen és megfordítva: kisebb jövedelem, kisebb adóztatás alá essék. Hogy ez sikerülni fog-e s mennyiben, a jövő titka. Olvasóink tájékoztatása végett leközzöljük az új törvény főbb rendelkezéseit és nagyjából elmondjuk, ki és mennyit tartozik majd az új törvény életbeléptetésével fizetni keresete, jövedelme után.

Eddig négyféle kereseti adó áll fenn. Az I. és II. osztályú (cseléd és családtagok adója), a III. osztályú (a tulajdonképeni kereseti vagy üzletadó) és a IV. osztályú adó (fixfizetés után). Ez utóbbi beleolvad az új jövedelmi adóba. A három első egészen megszűnik és jövőben csak egy lesz: „Általános kereseti adó“ (1909. évi IX. törvénycikk.)

Az új kereseti adónak főbb elvei:

1. a bevallás kötelező;
2. az adókövetés minden évben történik, úgy mint eddig 3—3 évenként;
3. nyolcszáz koronáig terjedő kereset (ha az illetőnek egyéb jövedelme sincsen, illetőleg, ha az össz-jövedelem a nyolcszáz koronát meg nem haladja) adómentes;
4. a kereseti adókulcs:
  - 801 koronától 1000 koronáig terjedő összjövedelemnél 1 százalék;
  - 1001 koronától 2000 koronáig terjedő összjövedelemnél 2 százalék;

ha pedig az összjövedelem a 2000 koronát meghaladja, 3 százalék.

(Eszerint a legkisebb kereseti adó 800-1000 korona összjövedelemnél 8 korona és a legkisebb jövedelemadó 5 korona, összesen 13 korona lesz.)

Az adózó köteles bevallani:

- a) múlt évi összes bevételét, illetőleg összes keresetét;
- b) üzleti kiadásait, illetőleg költségeit, beleértve az adókiadást is, (mely eddig mint üzleti költség nem szerepelhetett);
- c) befektetett tőkéjét és üzemtőkéjét;
- d) segélyszemélyzetét és ennek fizetését;
- e) lakás és üzleti bérét;
- f) tartozások után fizetendő kamatokat;
- g) mézárások és hentesek az elmúlt évben leölt állatokat;
- h) fuvarosok a lovak számát.

Iparosok és kereskedők, kik rendszeres könyveket vezetnek, mellékelhetik mérlegüket is, de ez nem kötelező.

Az adókövető bizottság jövőben nem öt, hanem hét tagból fog állani, amennyiben a kereskedelmi kamara is küld ki két tagot.

Miután jövőben nemcsak kereskedők és iparosok fognak az adókövető bizottság elé kerülni, hanem ház- és földbirtokosok, magánzók is, szóval mindenki, akinek jövedelme van és így a felek száma meg fog 3—4-szeresedni, szükség szerint több bizottság küldendő ki, úgy, hogy az adókövetést lehetőleg 6 hét alatt be lehessen végezni.

Ha az adóköteles valómást nem ad, vagy ha valómása elegendő alapot nem szolgáltat az adó ismert adatok alapján (lak-, üzletbér, személyzet stb.), hivatalból fog megállapítani.

Ez esetben a kereseti összeg meg fog állapítani:

- a) 500 korona lakbérnél a lakbérnek legalább 2 $\frac{1}{2}$ -szeresében (maximum négyszeresében) és az üzleti helyiségnek legalább 57 százalékában (maximum 250 százalékában);
- b) 500—1000 korona lakbérnél a lakbérnek legalább 2 $\frac{1}{2}$ -szeresében (maximum ötszörösében) és az üzleti helyiségnek legalább 67 százalékában (maximum 250 százalékában);
- c) 1000—2000 korona lakbérnél legalább 3 $\frac{1}{2}$ -szeresében (maximum tízszeresében) és az üzleti helyiségnek legalább 67 százalékában (maximum 250 százalékában);
- d) 2000—3000 korona lakbérnél legalább ötszörösében (maximum 17-szeresében) és az üzleti helyiségnek legalább 67 százalékában (maximum 250 százalékában);
- e) 3000 koronán felüli lakbérnél a lakbérnek legalább hétszeresében (maximum huszorosában) és az üzlethelyiség 50—250 százalékában.

HIREK.

Vár. törvényhatóságunk e hó 19-én, jövő csütörtök közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgyát a jövő évi költségeloirányzat tárgyalása képezi.

Ujvidék — és a republikánus párt.

A fővárosi lapok híradással voltak arról, hogy dr. Nagy György fáradhatatlan buzgalma folytán vasárnap Budapesten megalakult a magyar köztársasági párt, mely ezzel a lépésével hivatalosan is a nagy nyilvánosság elé lépett. A vasárnap nagygyűlés a tisztikart is megválasztotta. Elnök természetesen a republikánusok tüzeslelkű előharcosa: Nagy György dr. lett. A választmány tagjai sorából, — hol csupa ügyvéd, református pap, hirlapíró van, — szemünkbe ötlött egy ujvidéki kuruc: Péterváry Sándor ny. városi számtiszt neve, akit ugyancsak az országos párt választmányába választottak.

Vívótanfolyam. Az „Ujvidéki Testgyakorlók Köre“, városunk ezen rokonszenves sportegylete, a sport minden ágát kultiválni akarván, az őszi idő beálltával inkább a teremben végezhető sportra kíván nagyobb súlyt helyezni és ezért a legközelebbi napokban megkezdí vivó és torna tanfolyamát, hol

elsőrangú vívni és torna tanfolyamát, hol

Válasz. Kóvács székelyülést tart, mely az uton is pontos és tiszta.

Halál. Ilonka, Dr. 6-án, életének 6-án, szülői gyászoló és ismerősei e hó 8-án meghaltak.

Rasch. csütörtökére zsidók szerették.

Az új tesse. Fűrészneveztetett.

Uj tö. Az igazságtalanságban új törvény.

Szökr. rendőrség a szökrök, hogy megszökött.

Utbar. Október e százkoronán kiderült, hogy százkoronásabbak és a rajz felismerésé.

Óbec. írásból. Az áron adták nek 100.000 a bevétele szerepelt.

Érde. rosokról. rendelete követkeket, hentes és c. taték nélkül szolgáltatn gáló részeg külön kim. eddig ny. csont, tud. áruló helyi. teni. — érdekeivel megteremt letet s le. husdrágas drágán k. sok kevést. rézreket.

Elhu. jegyzői k. Szakácsy át ügybuz. éves kor. hirtelen e.

Kir. szabályai k. szabályai j. rendelte k.

Hó. tember ó. változott. a mult h. fehér hó. az éles, tevéen az.

A. Antunovi tanítót s. totta meg.

elsőrangú vivőmester és tornatanár fogja a vivni és tornászni akarókat kiképezni. Az U. T. K. választmánya pénteki ülésén fogja a tanfolyam részleteit megállapítani és azokat a lag hasábjain közzé tenni.

Választmányi ülés. Az U. T. K. pénteken, e hó 13-án este 8 és fél órakor a Kovács szálló sörcsarnokában választmányi ülést tart, melyhez az elnökség a vál. tagokat ez uton is meghívja és kéri az ülésen való pontos és teljesszámú megjelenésére.

Halálozás. Konrád Frigyesné szül. Pap Ikonka, Dr. Pap Ignác főrabbi leánya e hó 6-án, életének 28-ik évében hosszas betegség után szülői körében meghalt. Temetése a gyászoló család nagyszámú hozzátartozóinak és ismerőseinek igen élénk részvétele mellett e hó 8-án ment végbe.

Raschhasonoh, a zsidók ujéve e hét csütörtökre és péntekre esik. Ez az év — a zsidók szerint — az 5673-ik a világ teremtése óta.

Az új szabadkai üzletvezető-helyettesé Fűrész Sándor miskolci főfelügyelő nevezetett ki.

Új törvényszéki palota Zomborban. Az igazságügyi kormány jövő évben Zomborban új törvényszéki palotát épített.

Szöknek a szerb katonák. A belgrádi rendőrség azt táviratozta a szabadkai rendőrségnek, hogy 86 katonaköteles szerb legény megszökött — nyomozza ki őket.

Utban az új százkoronás bankó. Október első napján már kibocsátják az új százkoronás bankókat, A régiékről ugyanis kiderült, hogy könnyen hamisíthatók. Az új százkoronások sokkal egyszerűbbek, formásabbak és csinosabbak lesznek a mostaninál és a rajzuk is megkönnyíti a hamisítás felismerését.

Óbecse haszna a cukorrépa termelésből. Az óbecsei községi földeket oly nagy áron adták ki legutóbb bérbe, hogy a községnek 100.000 koronával több lesz ezen a címen a bevétele, mint amennyi az előirányzatban szerepelt.

Érdekes szabályrendelet a mészárosokról. Zombor legújabb piaci szabályrendelete a mészárosokra vonatkozólag a következőket tartalmazza: „Minden mészáros, hentes és cincár köteles tisztá színhust, nyomtaték nélkül, teljes és törvényes sulyban kiszolgáltatni, az ugynevezett nyomtatékul szolgáló részeket pedig csak a vevő kívánatára külön kimérni és úgy a színhusnak, mint az eddig nyomtatékul használt részeknek, u. m. csont, tüdő, máj, vese, lép suly szerinti árait, áruhelyiségeik előtt feltűnő helyen kifüggeszteni.” — Egy kis jóakarát s a közönség érdekeivel való törődés nálunk Újvidéken is megeremthetné az ilyen üdvös szabályrendeletet s legalább némileg enyhítené a nagy husdrágaságot, mert eddig nemcsak méregdrágán kapjuk a húst, hanem tetejébe még sok kevésbé értékes és használható nyomtatékrészeket. Ajánljuk hatóságunk figyelmébe.

Elhunyt közs. jegyző. A bácsmegyei jegyzői kar egyik rokonszenves, fiatal tagja, Szakács Sándor, Kucora községnek 10 éven át ügybuzgó jegyzője, várm. tvh. biz. tag, 43 éves korában, szívszélhűdés következtében, hirtelen elhunyt.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter a szabályi kir. járásbírósg mellé Molnár Imre szabályi jár. szolgabíró ügyészégi megbízottá rendelte ki.

Hőses Zomborban. Időjárásunk szeptember óta nagyon abnormissá, kora ősziessé változott. Nemcsak hideg szél, hideg eső járta a mult héten napokon át, de Zomborban szép fehér hópelyhek is hullottak a magasságból, az éles, hideg széllel együtt egészen téliessé téven az amugy is zord időjárást.

A szabadkai honvédegyelet elhunyt Antunovits Mátyás helyébe Radics Jakab nyug. tanítót s 1848—49. honvédhadnagyot választotta meg elnökévé.

98 éves képviselő. A napokban töltötte be Madarász József, a sárkereszturi kerület orsz. képviselője 98. évét. 1832-ben mint 18 éves ifjut küldötte a kerület követnek s azóta 80 évig változatlan hűséggel ragaszkodott hozzá. Madarász apó, még ma is teljes egészségnek örvend, korán kel s a napsugárral nyugszik. Azt mondja, hogy makkegységét ennek a rendes életmódnak köszönheti.

Ügyvédje löltek és jogsigorlók érdeke vizsgáik gyors letétele, mert a törvényben megállapított átmeneti idő mulik. — Minden perc felhasználandó. — Intézetünk ugyanezért a két nyári hónapon át is szünet nélkül dolgozott. — Egész nyáron tartanak azok a tanfolyamok, amelyek a szeptemberi szigorlatokra, alap- és államvizsgákra, a szeptember-novemberi ügyvédi vizsgákra készítik elő a jelölteket, — mint ez már országosan elismert és köztudomású szakértelemmel, lelkiismeretesen, alaposan és gyorsan. — A nyári tanfolyamok díja lényegesen redukált és mérsékelt. — A kereslet megcsappanása folytán az itteni megélhetési viszonyok is sokkal kedvezőbbek, mint évközlen. A szigorlati követelmények szeptemberben még átlagosak. — De azután már az új rendszer köszönt be új tanárokkal, új terjedelmes tankönyvekkel, az anyag megkészeződéssel és a nivó szigorításával. Ha szíven viseli sorsát, használja fel ezt a rendki. ül alkalmasan kínálkozó időt. Forduljon hozzánk évtizedes nivós és sikeres működésünkre alapított bizalommal. — Célszerű otthonkészülésre is igen alkalmas módot nyújtunk. A jegyzetek kölcsöndíja is rendkívül jutányos a szünetidőben. Szóval az elmaradhatatlan sikernek minden biztosítékát csekély ellenértékért nyújtjuk. Felvilágosítást díjmentesen adunk. Az ügyvédi vizsgára vonatkozó külön kiadványunkat díj- és portómentesen küldjük. *Dr. DOBÓ Jogi- és Ügyvédi Szeminarium Kolozsvár, Bolyai-ut 3. szám. 4—15*

G obint veszek! Ez a legjobb és legfinomabb cipőkrém, amelyet az ifjabb Fritz Schulz betéti társaság Aussig a/E gyárt. Minden bőrt ragyogóvá varázsol a Globin, a közönséges csizmát éppen úgy, mint a legfinomabb sevro cipőt. A Globin páratlan a maga nemében, semmiféle más bőrtisztító szerhez nem hasonlítható. A Globin-nal fáradtság nélkül pompás fényt adunk a lábbelinek, amely fény még esőben is megmarad. A Globin nem piszkítja a nadrágot, vagy a szoknyát. A Globin savak és egyéb ártalmas anyagok nélkül készül, annál több zsiradék van benne, amelyek a bőrt erősítik és a bőr törését megakadályozzák. Száz szónak egy a vége: a Globin felülmul minden más cipőfényaszt és az egész világon használatos. Mindenütt kapható nagy dobozokban. Kérjünk határozottan Fritz Schulz-féle Globint és ne üljünk fel értéktelen utánzatoknak.

Ez valóban alig érthető!

Hogy a szódéni gyógyítóforrások kitünők, azt elismeri? Nos, akkor a Fáy-féle szódéni árványpasztilla, amelyben a forrás vizének minden alkotórésze benne van, koncentrált alakjánál fogva ne lenne még hatásosabb, mint a forrás vize? Mint a forrás, a pasztilla is orvossága a légutak minden bajának, mindenütt kapható és sohasem mondanak csütörtököt. Egy doboz ára csak 1 korona 25 fillér. Utánzatot utasítson vissza.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.
Laptulajdonos az újvidéki függetlenségi és 48-as párt.

Faeladási hirdetmény.

A kalocsai érsekség folyó évi erdővágásainak eladása, valamint az irtásföldek bérbeadása tárgyabani versenytárgyalás folyó évi szeptember hó 26-án d. e. 9 órakor fog megtartatni.

Érdeklődők az eladásra kerülő vágások részletes kimutatásáért és árverési feltételekért alulírott Erdőhivatalhoz forduljanak.

Érsekerudalmi Erdőhivatal, Kalocsa.

Világos fő

mindenkor

Dr. Oetker sütőporát használja á 12 fillér.

Tökéletes, higiénikus és az orvosok által ajánlott pótlék kovász és élesztő helyett.

A sütemények és tésztaeműek nagyobbak, omlósabbak és könnyebben emészthetőkké válnak.

Dr. Oetker vanillincukra á 12 fillér legnemesebb fűszer tejes és tésztaemű eledelek, kakao, tea, csokoládé és krémek, torta, pudding és habostészta részére; finom vagy puder-cukorral keverve, mindenemű sütemények és tésztafélék behintésére. Teljesen pótol 2—3 rud jó vanillet. Ha 1/2 csomag

Dr. Oetker-féle vanillincukrot és 1 kg. finom cukrot 1—2 tejeskanállal egy csésze teába öntünk, úgy igen jóízű, aromatikus italt kapunk.

Dr. Oetker sütőpora és vanillin-cukra minden fűszerkereskedésben kapható. Részletes használati utasítás minden csomagban.

1438. sz./1912.

Szépliget községtől.

Bérbeadási árverési hirdetmény.

Szépliget község alulírt előjárói közhírré tesszük, hogy a község tulajdonát tevő községi nagyvendéglő 1913. évi január hó 1-től számított 3 (három) évre terjedő bértartamra vagyis 1913 1914 és 1915. évekre, folyó évi szeptember hó 21-én szombaton délelőtt 10 órakor Szépliget község háza tanácstermében tartandó nyilvános árverésen bérbeadni fog.

Az árverés alkalmával bánatpénzül a kikiáltási árnak 10%-a lesz leteendő.

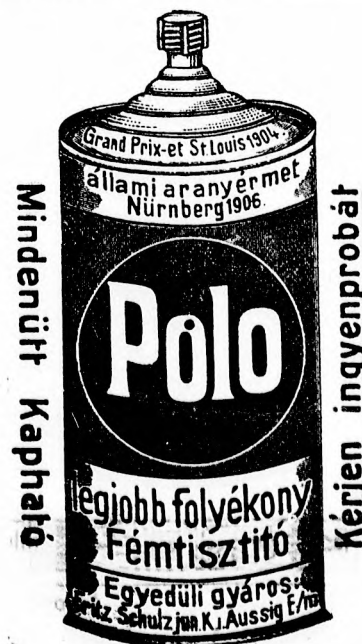
Az árverési feltételek a hivatalos órákban a községi jegyzői hivatalban mindenkor a hivatalos órák alatt betekintethetők.

Szépliget, 1912. szept. 4-én.

Benyács Simon,
jegyző.

2—3

Königsnecht Jakab,
bíró.

Sárközi Kálmán

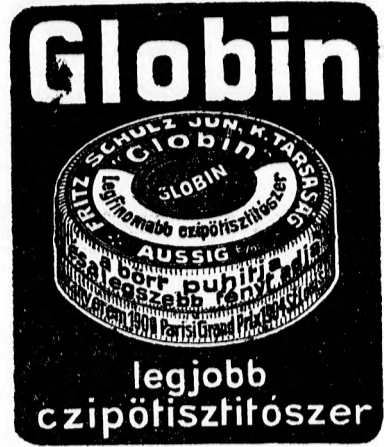
országoshírű szólista
a Grand Kovács (Mayer)
kávéházban zenekarával naponként
hangversenyez.

2-3

Kiadó!

Egy jól felszerelt pék-kemence nem
különbözik egy lakás az Alkotmány-utca 13.
sz. házban kiadó.
Bővebbet a háztulajdonosnál ugyanott.

JOGHALLGATÓK
ÜGYVÉDI VIZSGÁRA KÉSZÜLŐK!
Ügyvédi vizsgára, alapvizsgára, szigorlatokra saját érdekében
csakis Dr. KÁLLAY JÓGI SZEMINÁRIUMA
útján készülnek.
BUDAPEST, IX., LÓNYAY-UTCA 18-B. (Csalvia-tér mellett).
TELEFON: 125-38. 3-36

A LEGUJABB KÉSZ-RUHA ÜZLETET

szeptember hó 1-én nyitom meg Ujvidéken, főtér 3. szám alatt
a Wagner palota fényesen berendezett helyiségében.

Kizárólag elsőrendű uri-, női- és gyermekruhákat
tartok raktáron, úgy az egyszerűbb árukból, mint a luxus-cikkekből.

Ezenfelül specialitásként az uri közönség magasabb fokú
igényeinek kielégítésére
rendelésszerűen készült

ruhákat is tartok eladásra, amelyek mint a párisi és londoni divat
legelegánsabb termékei az elsőrendű műhelyekben mérték után
készült ruhákkal teljesen egyenlő minőségűek, de 50%-al olcsóbbak.

Főtörekvésem lesz, hogy a szakmában már régebben szerzett
tapasztalataimat t. vevőközönségem javára fordítsam.

Kiváló tisztelettel Schreiber Ármin uri, női és gyermek-ruha üzlet
Ujvidék, főtér 3. Wagner palota.

Uj áruház Ujvidéken!!

a róm. kath. hitközség bérpalotájában.

Roth Manó és Fia tisztelettel jelentik, hogy
az uri közönség igényeinek megfelelőleg

férfi, gyermek, női kabát és szőrme-divat

áruházat rendeztek be, mely az áruk
minősége és divatos választékossága tekin-
tetében a vevő közönség legkényesebb
igényeit is kielégíti.

A n. é. közönség b. pártfogásáért esedeznek

Roth Manó és Fia.

Hirdetések

feltűnő szép szedéssel, olcsón
számítva felvételnek lapunk ki-
adóhivatalában, Ujvidék, Rákóczi
Ferencz-ut 11. — Ugyanott elő-
fizetések is elfogadtnak. —
A hirdetéseknek szövegezését
a kiadóhivatal díjmentesen végzi.

Nyomatott Friedmann Sándor villamerőre berendezett nyomdájában Ujvidéken.

H

Az Országos

Előfizetés
Egy évre 12

A válasz

Adjunk
áldozatokért,
mészeti törvé-

A nép s
nem lehet ug
általán nem a
léptetni, csa
igérik a vá
nem igen fe
követelmény
varják, dacá
eddiggi terve
a szavazati j
polgárnak m

A terve
kolják. Egyi
gyon vigyáz
jesztésével, n
honpolgárna
azért, mert
a sok ellen
bolygatná a
veszélyeztet
máciáját. M
dokolja állit

Ugyan-
korban ilye
szen ez az
nevetséges,
nak feltünt

Ily hely
sodott nép
zánkban, ah
jog, érthete
tudnók, mi
megett, csa
nem más,
amit ha sik
csak a nép

Hogy
állítás, hog
az ellenség
tőzkodni -
nagyon sok
a szavazat
tarthatatlans

A vála
korú honpo
get tettünk
Minthogy
nyeink -
- félreérth
mondják, h

SZL

a betétek